

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu

Szám: 29000/105-223- /2013. RP.

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ea.: Kissné Vadas Enikő r. alezr.

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva szám alatti lakos által előterjesztett panaszügyében folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 106/2014. (V. 15.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf. 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) (továbbiakban: Panaszos)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A Panaszos 2013. január 31-én postai úton előterjesztett beadványában 2013. február 18-án előterjesztett kiegészítéssel nyújtott be panaszt.

A Panaszos beadványa szerint panaszt kívánt tenni a 2013. január 24-én 22.43 órakor történt előállítás miatt, amelyet rendőr kezdeményezett.

A konkrét ügy előzménye az volt, hogy a „korábbi élettársa vejének a komája” a Rendőrkapitányságon nyomozó. A hölgy meglopta a panaszost, majd pedig kihívta a rendőröket. Megítélése szerint még mindig ennek a hölgynek a személyes bosszúja van az intézkedés hátterében.

A sérelmezett intézkedés napján, 2013. január 24-én 20.10 órakor eladtak egy gépkocsit Rákospalotán. A kocsit vontatni kellett, ezért a sógora vezetett. A gépkocsi átadása után hazavitték a panaszos öccsét, majd a panaszoshoz mentek. Minden esetben a sógora vezette a gépkocsit, ő pedig a sógora élettársával utasként utazott. A panaszos háza előtt megálltak, a sógora és az élettársa átszálltak a saját gépkocsijukba és elmentek haza. A Panaszos ezután megivott egy sört, majd pakolni kezdett a kocsiból. Ezután érkeztek meg a rendőrök, akik kérték a Panaszos és a gépkocsi iratait, majd megfogták a motorháztetőt, ami még meleg volt. Hiába állította, hogy nem ő vezetett, de a rendőrök azt mondták, hogy látták a kocsiban bal oldalon egyedül közlekedni. Kérte, hogy hadd szóljon a „tulajnak”, aki tudja igazolni az állításait, vagy a sógorának, aki valójában vezetett, azonban a rendőrök ezt nem engedték. Megszondáztatták, majd bevitték a rendőrségre. Jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet a Panaszos nem írt alá, mert nem értett egyet az előállítással. A rendőrök ezután elvitték az Sztk-ba mintavételre, majd hazaengedték. A Panaszos nem állt ellen, csak azt állította folyamatosan, hogy nem ő vezetett, de ez nem érdekelte a rendőröket.

Az intézkedés kezdetén a rendőr semmilyen okot nem mondott az előállítás jogalapjaként, hanem rögtön igazoltatta a Panaszost. Az előállítás 22.43 perctől 23.43 percig tartott. A beszállítás és a jegyzőkönyv felvétele 25 perc, a kórházba szállítás, és a mintavétel 25 perc volt, illetve az igazoltatás 10 perc volt. Előállítás alatt nem helyezték el az előállítóban, az előállításra vonatkozóan sem szóban, sem írásban nem kapott tájékoztatást. A Panaszos ellen közigazgatási eljárás indult.

A Panaszos mellékelte az előállítás időtartamáról szóló igazolást, ami szerint a hozzátartozó kiértesítését nem kérte, a panasz előterjesztéséről pedig 8 napon belül nyilatkozik.

(A kérdéses dokumentum szerint az Rtv. 92-93. § szerinti jogorvoslati tájékoztatást megkapta, a panaszról 8 napon belül nyilatkozik, a tájékoztatást az előállítás várható idejéről, illetve az erről szóló igazolást átvette, élelmezést nem kért, orvosi ellátásban nem részesült. A nyilatkozat aláírását a Panaszos megtagadta, ezért az intézkedő rendőr írta azt alá.)

A Panaszos csatolta a gépkocsiról szóló adásvételi szerződést, ami szerint a gépkocsi átadási ideje 20.10 órakor történt.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panaszja szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- 1) Az előállítás
 - 1/a) jogalapját nem közölték,
 - 1/b) a vérvételre történő előállítás jogszerűségét,
 - 1/c) az előállítás során a tájékoztatás elmaradását.
- 2) A rendőr az intézkedés során nem mondta meg, hogy miért kezdeményeztek vele szemben intézkedést.
- 3) A vele szemben indult ittas vezetés miatti eljárást.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint, fenn állt az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú, ezért a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el a Panaszossal szemben és vonták a Panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga.

Ugyanakkor sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való joga, mivel az előállításra az arányosság követelményének megsértésével került sor.

Mindezek alapján a Panasztestület álláspontja szerint nem sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a helyszíni tájékoztatás elmulasztására vonatkozó panasz kapcsán. Szintén nem sérült a Panaszos ezen joga az előállításról szóló igazolás átadásának elmulasztására vonatkozó kifogás kapcsán. Ugyanakkor a szóbeli tájékoztatás elmaradásával kapcsolatos panasz kapcsán a Panasztestület úgy foglalt állást, hogy a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület megítélése szerint ennek ellenére az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- A Panaszos 2013. január 31-én postai úton előterjesztett panaszbeadványa,
- A Panaszos 2013. február 18-án postai úton előterjesztett panaszbeadványa,
- az előállítás időtartamáról szóló igazolás,
- gépkocsiról szóló adásvételi szerződés,
- Az előállítás végrehajtásáról készült jelentés,
- r. törm. 2013. március 13-án kelt kiegészítő jelentése,
- r. törm. a 2013. március 13-án kelt kiegészítő jelentése,
- A 2013. január 24-én 22 óra 58 perckor kelt jegyzőkönyv.

A panasz eljárás során a rendelkezésre álló dokumentáció elegendő ahhoz, hogy a rendőri intézkedés elleni panasz ügyében történő döntéshez, ezért a Panaszosnak 2013. február 18-án kelt panasz kiegészítésében tett indítványát elutasítom. Javasolom, hogy a tanúi meghallgatását az ittas vezetés miatt indult eljárás keretein belül kérje.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában először azt vizsgáltam, hogy mely Panaszosi sérelmek kivizsgálására terjed ki a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint, *„Akinak a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső büntmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

Az idézett rendelkezés értelmében a hatáskörömbé kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomag-jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköröm eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni.

A Panaszos az intézkedés egész ideje alatt és a panaszbeadványában is elismerte, hogy fogyasztott alkoholt, azonban azt tagadta, hogy gépkocsit vezetett volna. Annak eldöntése, hogy a Panaszos alkoholos befolyásoltság alatt vezette-e a szóban forgó gépjárművet vagy sem, illetve a Panaszos ittas vezetése szabálysértési- vagy büntetőeljárás során kerül-e elbírálására, ennek az eljárásnak nem feladata.

Megállapítom, hogy a fenti körülmények vizsgálatára hatáskörrel nem rendelkezem.

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1) A Panaszos az előállítással összefüggésben az alábbiakat sérelmezte:

1/a) az előállítás jogalapját nem közölték vele a rendőrök az intézkedés során.

Az Rtv. 13. (1) bek. alapján „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 44. § (1) bek. b) pontja „A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint „A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű

közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8-9. § alapján „A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

(2) A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

(3) Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.

9. § (1) A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

(2) A szóbeli figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetését elismerő személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására.

(3) A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy

b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.”

Az intézkedés idejében hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 188. § (1) bekezdése szerint „aki szeszestől befolyásolt állapotban vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, valamint gépi meghajtású vízi járművet vagy úszó munkagépet, avagy közúton gépi meghajtású járművet vezet, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. „

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdése k) pontja értelmében „Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban

k) a közúti közlekedési szabályok közül

ka) a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”),

kb) a biztonsági öv használatára,

kc) a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire,

kd) a járművezető szervezetében a szeszestől származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”)

ke) a vasúti átjárón való áthaladásra,

kf)

kg) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra

kh) az autópálya leálló sávjának igénybevitelére,”

A Kkt. 20. § (2) bekezdés alapján „A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkügyi hatóság és a közterület-felügyelet (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult.”

A Panaszos állítása szerint a kérdéses napon 20.10 órakor eladták az öccse gépjárművét Rákospalotán, majd hazaszállították az öccsét. Ezután a kocsit sofőrje és az

élettársa távozott a helyszínről. A Panaszos bement a lakásba, megivott egy sört, majd kiment a kocsihoz, hogy kipakoljon belőle, ekkor érkeztek a helyszínre a rendőrök.

A rendőri jelentések egybehangzóak a tekintetben, hogy Panaszost azért vonták intézkedés alá, mert látták egy kocsmá elöl elindulni, majd pedig, amikor forgalmi okok miatt elhaladtak előtte, a kocsit nagy sebességgel elindult. Ezt követően a rendőrök a gépjármű után fordultak, végig követték, amikor a kocsit a Szent István utcára fordult, lekapcsolta a lámpáit, majd hirtelen fékezett, a vezetője pedig kiszállt a kocsit bal oldalán és valamit bedobott a kertbe. A jelentések azt is tartalmazzák, hogy a Panaszos által elmondottak miatt ellenőrizték a gépkocsit motorját, ami meleg volt. Tekintettel a -2 fokos hőmérsékletre a gépkocsit motorja nem maradhatott volna meleg, ha a Panaszos által megjelölt időpontban használták utoljára.

A körülményeket összességében értékelve a rendőröknek nem volt megalapozatlan a azon gyanúja, hogy a korábban szeszes italt fogyasztó Panaszos vezette a házában álló gépkocsit.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú megvolt, ezért a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el a Panaszossal szemben és vonták intézkedés alá, ezért a panaszt e tekintetben elutasítom.

1/b) Az előállítás jogszerűségét.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja szerint „A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti;”

Az Rtv. 33. § (2) bek. c) pontja alapján „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

c) akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon mintavétel szükséges.”

A Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdés értelmében „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén - az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben - kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni.”

Az ittaság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) 9., 11-12. és 14. és 25. pontjaiban foglaltak szerint „9. Amennyiben az alkoholtesztterrel végzett mérés eredménye:

- a) közúti gépi meghajtású járművet vezetőnél a 0,15 mg/l,*
- b) közúti nem gépi meghajtású járművet, vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vezetőnél a 0,25 mg/l,*
- c) nem gépi meghajtású úszólétesítményt vezetőnél a 0,30 mg/l,*
- d) egyéb esetben a 0,50 mg/l*

légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta vétel esete, és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékelik, úgy az intézkedés alá vont személyt

nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti „Nyilatkozat” (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.

11. Abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kielégzett levegő hiteles mérőeszközzel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

12. Amennyiben az alkoholteszterrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkoholértékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

14. Amennyiben az alkoholszondával végzett ittasság ellenőrzés eredménye pozitív, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet emelkedése, a 12. pontban foglaltak szerint kell eljárni

25. Az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

a) az alkoholszondával, az alkoholteszterrel vagy a hiteles mérőeszközzel végzett ellenőrzést megtagadja,

b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszter, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,

c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,

e) hiteles mérőeszközzel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre

f) a Jegyzőkönyv aláírását megtagadja,

g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,

h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

i) sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.”

Jelen esetben tehát a rendőri jelentések és a Panaszosi előadás megegyezik abban, hogy a Panaszossal szemben szondát alkalmaztak. A Panaszos maga is elismerte, hogy alkoholt fogyasztott. Az iratokból kitűnik, hogy a Panaszos az italfogyasztás tényét, a mérés eredményét nem vitatta, azonban azt következetesen tagadta, hogy gépkocsit vezetett.

A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének számú jelentése szerint a Panaszos előállítására azért került sor, mert a helyszínen alkalmazott ARAB-0161 számú Drager 6810 típusú elektromos légalkohol mérő készülék által mért levegő alkohol koncentráció önmagában nem volt elegendő a közigazgatási eljárás megindítására, mivel ahhoz az ORFK utasítás 1. számú mellékletében szereplő Nyilatkozat kitöltése és annak ügyfél által történt aláírása is szükséges kötelező elem.

Ennek alapján amennyiben az intézkedés alá vont személy nyilatkozatban elismeri a mérés eredményét, és erről a nyilatkozik, amit aláírásával hitelesít, akkor a közigazgatási bírság kiszabható, illetve a közigazgatási eljárás a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontja alapján megindítható.

Az ORFK utasítás 9., 11. és 12. pontja alapján, különösen a 11. pontban leírtakra, miszerint abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), valamint a 25. pont f) bekezdése alapján a „Jegyzőkönyv” aláírását is megtagadja, vérvétel mintavétel elvégzéséhez történő előállítása végrehajtható.

A id. számú – Jelentés előállítás végrehajtásáról – valamint a kkt. – Jegyzőkönyv ügyfél meghallgatásáról – iratokból megállapítható, hogy a Panaszos az intézkedés kezdetétől mindennemű nyilatkozatot és aláírást megtagadott. Ezt az ügyfélként történt meghallgatása során maga is elismerte. A rendelkezésre álló iratokból kitűnik, hogy a nyilatkozat felvételének kezdeményezése megtörtént, de annak aláírásától, illetve adattartalommal történő kitöltésétől a Panaszos elzárkózott.

Mivel az eredményes légalkohol mérés eredmény mellett nem volt lehetőség nyilatkozat kitöltésére, ezért volt szükség a Panaszos vérvételre történő előállításra.

Összefoglalva megállapítható, hogy a Panaszos előállítására a fenti okok miatt, jogszerűen került sor, ezért a panasz ezen részét elutasítom.

1/c) Az előállítás során a tájékoztatási kötelezettség elmaradt.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Panaszos sérelmezte, hogy az előállítás ideje alatt sem szóban, sem írásban nem kapott tájékoztatást az előállítással kapcsolatban.

Ezzel szemben a rendőri jelentések azt tartalmazzák, hogy a Panaszosnak az igazolást az előállítás időtartamáról, és a tájékoztatót az előállítási okáról átadták. Az átadásról szóló Nyilatkozatot azonban a Panaszos nem írta alá, ezért azt az intézkedő rendőr látta el kézjeggyével.

A Panaszos maga is úgy nyilatkozott, hogy nem írta alá a papírokat, mert nem értett egyet az előállítással. Ugyanakkor azon állításához képest, hogy nem kapott tájékoztatást az előállítás ideje alatt, maga csatolta az előállásról szóló igazolást.

Az iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a Panaszosnak a rendőrök átadták az előállításról szóló igazolást, ezért a panaszt elutasítom.

2) A rendőr az intézkedés során nem mondta meg, hogy miért kezdeményeztek vele szemben intézkedést.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) és (2) bekezdése alapján „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

(2) A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem mondták meg neki a helyszínen, hogy miért kezdeményeztek vele szemben intézkedést, csak igazoltatták.

A rendőri jelentések ezzel szemben azt tartalmazzák, hogy a Panaszossal közölték az intézkedés okát, illetve azt is, hogy miért állítják elő.

Ugyanakkor a Panaszos által előadottak az intézkedés menetével kapcsolatban több olyan részletet is említett, amelyből kiderül, hogy a rendőrök közölték az intézkedés okát pl. „A rendőrök azt állították, hogy látták, ahogyan a Panaszos vezette a gépkocsit.”

A panaszt e tekintetben elutasítom.

3) A Panaszossal szemben indult ittas vezetés miatti eljárást is sérelmezte.

A Panaszos az intézkedés során és a panaszában is elismerte, hogy alkoholt fogyasztott, azonban ezt következetesen tagadta, hogy ittas állapotban vezetett volna. Annak eldöntése, hogy a Panaszos vezette-e a típusú személygépkocsit ennek az eljárásnak nem feladata. **Ennek részletes indokolását ld. III. fejezet 4. oldal.**

IV.

A Panasztestület a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való joga, mivel a vér- és vizeletvételre történő előállítására az arányosság követelményének megsértésével került sor.

A panaszt e tekintetben elutasítottam. Az indokaimat a III. fejezet 1/b) pontjában fejtettem ki. (ld. 6-7-8. oldal)

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Pp. 330. § (2) bekezdése;
- Ket. 100. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bek., a 109. § (1) bekezdés a) pontja,;
- Rtv. 93/A. (2) bek., 92. § (1), 13. § (1) bek., 44. § (1) bek.b) és c) pontja, 29. § (1) és (2) bek., 33. § (2) bek.c) pontja, (4) bek., 20. § (2) bek.,
- Szolgálati Szabályzat 8-9. § 29. § (1) bek., 5. § (19 és (2) bek.,
- Kkt. 20. § (1) bek. k) pontja, (2) bek.,
- Btk. 188. § (1) bek.,
- ORFK utasítás 9., 11., 12., 14., 25. pontja,

Budapest, 2014. július 24.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**